

Lipinlahden kyläsuunnitelma 2010

**Tuohuksesta tuohta,
Pyssyvaaralta bodyä,
Pieliseltä pirteyttä**

1001 mahdollisuuden kylä, odottaa uutta aikaa..

Lipinlahti

Lipinlahden kylä sijaitsee noin 10 km Nurmeksesta kaakkoon. Se on maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas kylä, jota hallitsee kolme suurta elementtiä: Pielinen, pellot ja upeat metsäiset vaarat.

Korkeat vaarat hallitsevat maalaismaisemaa. Pyssyvaara kohoaa korkeimmillaan 230 metriin. Kohtavaara on 180 m korkea vaara, josta avautuu kaunis järvi- ja maaseutumaisema. Vaaran laella on vieläkin nähtävissä vanhan asuinpaikan jäännöksiä: kivikellari (kiveen haku vuosisluku 1862) ja -kaivo, kiviaitaa pätkä sekä rakennuksen kivijalka. Yhdyspolku Kohtavaaralta Riuttavaaralle on suunnitteilla. Vaarojen väliin sijoittuvat peltoaukeat.

Kalevalan kokoaja Elias Lönnrot on runojen keräilymatkoillaan vierailut vuonna 1824 kylällä. Kauniita ja kulttuurihistoriallisia rakennuksia Lipinlahdessa on erittäin paljon.

Kylällä toimii aktiivisesti Lipinlahden kyläyhdistys, Lipinlahden Nuorisoseura sekä Lipinlahden metsästysseura ja hirviseurueet.

Lipinlahden luonto tarjoaa mahdollisuuksia harrastaa kalastusta, veneilyä, metsästystä, marjastusta, retkeilyä. Talvisin voi hiihtää jäällä tai metsissä. Lipinlahdessa on myös vuokrattavia lomamökkejä.

Kyläyhdistys on toteutettu 90 -luvun lopussa leaderrahoituksella laiturij- ja satamahanke. Nurmeksella Lipinlahdella on tehty kyläsuunnitelma vuonna 1997. Sen laati rak. ark. oppilas Minna Korhonen Nurmeksella kaupungin Teknisen toimen kaavoitustoimiston palkkaamana. Tämä suunnitelma löytyy internetistä osoitteella:

<http://www.nurmes.fi/dman/Document.phx?documentId=bu11804153835703>

Nyt työstetty kyläsuunnitelma on tehty keväällä 2009. Kyläsuunnittelun perusteena oli kylältä tullut toive virkistää kylätoimintaa.

Lipinlahden kyläsuunnittelutyö

Lipinlahden kyläsuunnitelman työaloitettiin helmikuussa 2009 kovien säästämänä. Ensimmäisessä kyläilkoottiin perustietoja omalta kylältä. kyläillassa pohdittiin kylän kehiteiteitä ja ongelmia sekä laadittiin kenttä. Kolmannessa kyläillassa kylän kehittämisen ideoita ja taidetjuhlia. Neljännessä kyläillassa 24.4.laadittiin kehittämishjelmia. nittelutyö jäi kesken kevättöiden ja

täminen pakkasten lassa 6.2. Toisessa tämisen kylälle nelituetettiin tiin vähän

Kelpaa messujen ohjelman järjestämisen takia. Kyläsuunnittelutyötä jatkettiin marraskuussa 2010, jolloin Lipinlahdella pidettiin Laiffia landella -kyläkierroksen kyläilta. Kevään 2009 kyläsuunnittelutyön yhteydessä työstettiin Lipinlahdelta yksi kyläradiolähetys.

Lipinlahden nelikenttä

Lipinlahden vahvuutena on erityisen kaunis luonto vesistöineen, vaaroineen ja metsineen. Kylällä on hyvä yhteishenki ja matkaa Nurmeksella keskustaan ei ole kuin vain reilut kymmenen kilometriä. Lipinlahteen pääsee myös junalla. Kylällä on laajaa ammattiosaamista ja monipuolista yritystoimintaa. Harrastusmahdollisuudet ovat hyvät liikkumiseen ja Seuran-

talo Tuohuspirtti tarjoaa hyvät puitteet muuhunkin harrastamiseen. Kylän monenlainen yhteistoiminta pitää ihmisiä liikkeellä ja hiljaisuutta sekä rauhallisuuttakin on saatavilla. Kylän vahvuus on myös nyt jo toimintansa lopettaneen Nurmeksen Evankelisen Opiston rakennukset ja niitä ylläpitävä Opiston ystävien seura.

Lipinlahtelaiset pitävät oman kylän heikkoutena vanhan kylätien kuntoa, heikkoja internettyhteyksiä, joihin on tulossa parannusta syksyllä 2010 ja jätevesiasetuksen velvoittamia toimia yksityiskiinteistöillä. Heikkoutena nähdään myös alkutuotannon väheneminen sekä soranajo.

Kylän mahdollisuutena on maatilamatkailun kehittäminen ja yleensäkin matkailun kehittäminen, patikkapolkuineen, kalastus- vesi- ja erämatkailuineen. Uusien asukkaiden saaminen tontteja ja autiotaloja myymällä, NEO-opisto, Nuorisotalon kehittäminen ja mahdollisen las-kettelukeskuksen avaaminen ovat myös Lipinlahden tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lipinlahtelaiset kokevat lähitulevaisuudessa uhkana sen, että seurantalo jää ilman käyttöä ja se rappeutuu, samoin uhkana voi olla, että NEO-opisto joutuu huonoihin käsiin. Kyläelämän uhkatekijänä on myös väen vanheneminen, jolloin aktiivisuus heikkenee ja kylätoimijoiden lukumäärä harvenee. Myös myytävien tonttien vähäisyys johtaa siihen, että kylälle ei saada uutta väkeä. Isona uhkana on myös jätevesilain ja -asetusten mukaisten toimenpiteiden kova hinta maalaiseläjille (= haja-asutusalueilla asuvat ihmiset).

Lipinlahden kehittämisohjelmat - Top 6

Lipinlahden kevään 2009 kyläsuunnitteluilloissa esiin nousi muutamia kehittämiskohteita.

1. Lipinlahden kyläkirja
2. Kylätalolle palvelu ja liiketoimintaa
3. Kyläinfran kehittäminen (ilmoitustaulut, viitat ja ympäristön kehittäminen)

Syksyn 2010 kyläkierroksen kahvila pöydistä nousi merkittävimmiksi asioiksi seuraavat seikat

- 1.
- 2.
- 3.

Kyläkirja

Työstetään kyläkirja Lipinlahdelle. Perustetaan työryhmä, johon tulee ihmisiä kyläyhdistyksestä, nuorisoseurasta ja evankelisen opiston ystävät ry:stä. Perusteluna hankkeelle on se, että jokainen itseään kunnioittava kylä kirjoittaa historian omasta kylästään, niin miksi ei sitten lipinlahtelaiset tekisi niin. Kerätään tarinoita, haastatteluja, kuvia ja muita kirjoituksia. Hankitaan avustuksia eri säätiöiltä ja hankitaan kumppaneja kyläkirjan tekemiseksi. Aloitetaan kirjan kokoaminen tulevan talvena ja tavoitteena on saada kirja valmiiksi parissa kolmessa vuodessa. Vastuu kirjan kokoamisesta on kyläyhdistyksellä, nuorisoseuralla ja ev.opiston ystävät ry:llä. Arvioitu budjetti noin 10.000 euroa, josta avustukset 5000 euroa ja myyntitulot (400 kirjaa á 25 e = 10.000 euroa).

Kylätalon palvelut ja liiketoimintaa

Tuohuspirtin kunnostamista tulee tehdä koko ajan. Vuoden 2010 aikana on kunnostettu ikkunoita. Talon kunnostamiseksi voisi tehdä kuntoarvion ja mahdollisten liiketoimintojen liittämiseksi suunnitelman Tuohuspirtin kehittämiseksi. Kyläläisten ideoissa nousi esiin luonnontuotteiden jatkojalostus esim. marjojen, yrttien ja sienten kuivaus. Myös opastetut marja- ja sieniretket. Tuohuspirtti sopii erinomaisesti kurssi- ja koulutustilaksi, tosin majoituskapasiteetti pohjautuu siskonpeti -ideaan. Seuratalo sopii hyvin leirikoulukohteeksi ja muunlaisille leireillekin. Kotiseutuliiton tuet seurojentalojen kunnostamiseksi on hyvä rahoituselementti. Myös leader-rahoitusta käytetään kylätalojen kunnostamiseksi.

Kyläinfran kehittäminen

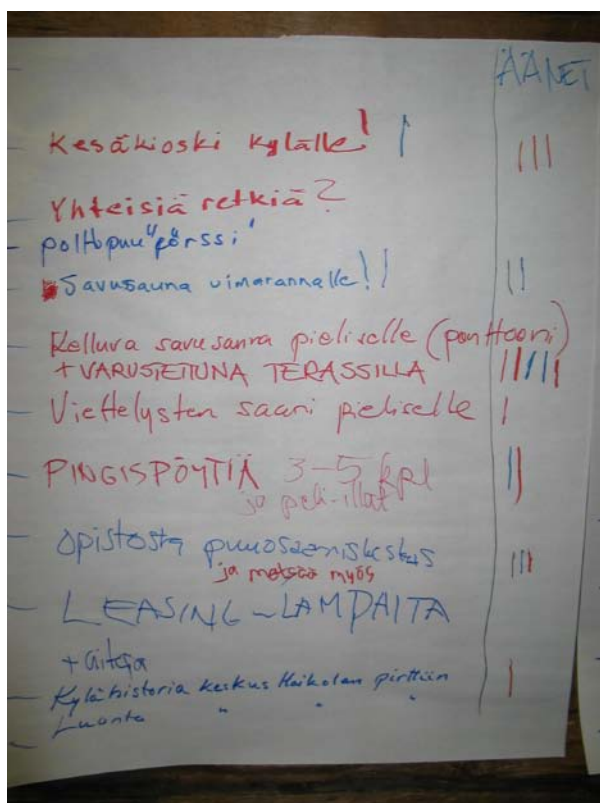
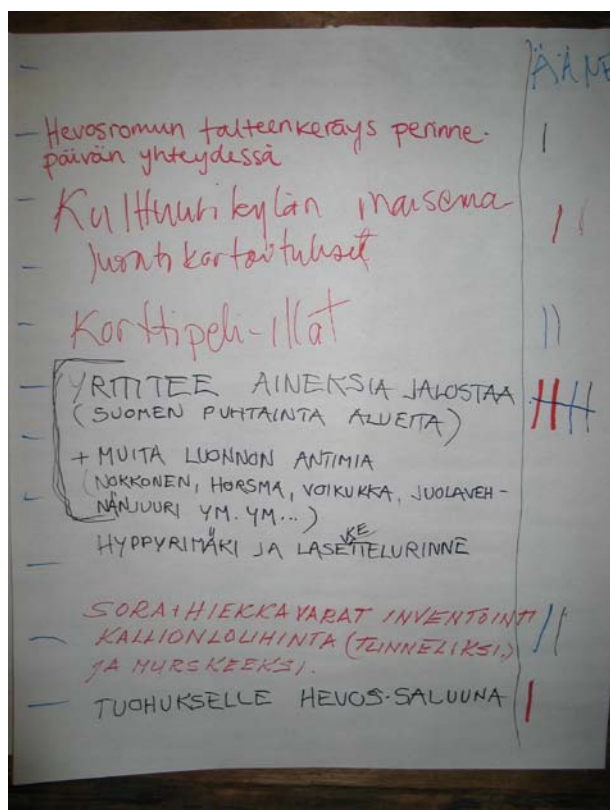
Lipinlahden kylältä puuttuu infotaulu. Kyläillassa sen paikaksi mietittiin Koulukujan tiehaara. Infotaulu kertoo kylän palveluista ja nähtävyyksistä. Samalla voitaisiin työstää kyläkyltit kertomaan Lipinlahden eri paikoista. Lipinlahden infraa pitää parantaa myös kuituverkon osalta. Lieksasta Nurmekseen tehtävän runkoverkon lisäksi kyläyhdistys voi rakentaa viimeiset kaksi kilometriä omaa nopean tietoliikenteen verkkoa kylän eri talouksille. Tähän on mahdollista saada leader -rahoitusta. Kyläilloissa nostettiin esille useita ympäristökohteita ja niiden rakentamista. Näiden kohteiden kokoaminen ja suunnittelu edellyttää maanomistajien suostumusta. Näköalatornilla Pyssyvaaraan, polkujen raivaukset, Pyssylammen ympäristön raivaus ja muut toimenpiteet edellyttävät myös aktiivista talkotoimintaa.

Lipinlahden kyläsuunnittelu on ollut osa Pileisen Karjalan kyläneuvoja -hanketta, jonka toimenpiteenä on tehty kyläsuunnitelma Höljökkään, Nurmeksen kauppala -hankkeelle, Lipinlahteen ja Valtimon Karhunpäähän. Hankkeessa on lisäksi tehty kylävideoita ja kyläradio-ohjelmia.

Kyläsuunnittelun tavoitteena on tulevaisuuteen suuntautuva oman kylän kehittäminen, yhteisöllisyyden lisääminen ja sopivien kehittämiskohteiden yhteinen suunnittelu. Kaikille kyläläisille ja Lipinlahden ystäville suunnatuissa kyläilloissa on mietitty ja ideoitu niitä asioita mitä lähivuosina omalla kylällä tehdään.

Ideoinnin tuloksena on syntynyt useita kehittämiskohteita, joita on myös suunniteltu miten ne toteutetaan. Lipinlahden kyläsuunnitelma on toteutettu tulevaisuuden verstaas työmene-
telmää mukailten. Kehittämisen esteiden ja kyläalueen ongelmien kautta on edetty kylä-
unelmiin ja uusien ideoihin. Näiden pohjalta on työstetty pieniin kehittämissuunnitelmiin. Nämä
ohjelmat, toivesuunnitelmat on työstetty pienryhmissä. Näistä toivesuunnitelmista ja niiden
toteuttamissuunnitelmista on kirjattu neljä kylän kärkihanketta. Top Lipinlahti 6 -2010 -2015.
Nämä kuusi kylä kärkihanketta vaativat toki vielä kypsyttelyä ja lisäsuunnittelua, semmin-
kin jos niihin haetaan hankerahoitusta.

Seuraavilla sivuilla on taulukot eri kyläsuunnittelun vaiheista.

- Lipinlahti vuonna 2009, mitä kaikkea kylältä löytyy: tapahtumat, yritykset ja yhdistykset, osaami-
set ja ammatit
- SWOT, kylän vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhkakuvat
- Kylän kehittämisen esteet ja ongelmat
- Kylän unelmia ja ideoita
- Lipinlahden kehittämissuunnitelmat

KYLÄN TAPAHTUMAT JA TEMPAAUKSET	KYLÄYHDISTYKSET, KIMPAT YM.
<ul style="list-style-type: none"> - teatteri - puurojuhla - ikinuorten kerho - laskiaismäki - urheilu- ja hiihtokisat - lasten vapputapahtuma - onki- ja pilkkikisat - hirvipeijaiset - ”karvakuonot” –kerho - pelikerho - ”satama soi” lauluilta (rantakala) - yhteisvastuu-lounas muut - Pysyvaaran hölökkä - pimeä puolukan keruukilpa - juhannusjuhla opiston rannassa - kuutamohiihto - patikkapolut - Pysyvaaran laavun kunnossapito - ratsastuskilpailut - hevosnäyttely - 24 tunnin hiihto - hevoskerhoja - kylällä cartingrata - seurakunnan työseura - kansalaisopiston jumppakerho + muut - tanssikurssit - tienvarsien siivous - tuohuspirtin talkoot - työhevoskurssi - Nurmeksien Nuori Musiikki -leiri 	<p><u>TOIMIVAT:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kyläyhdistys - metsästysseura - vesiosuuskunta - tiehoitokunnat - hevosystävät - juoksuporukat - pyhäkoulu - työseura - nuorisoseura - 3 hirviporukkaa - Keskustan po - Nurmeksien evankelisen opiston ystävät ry - lottoporukat - teatteripiiri (NS) - ikinuorten ryhmä (NS) - karaoke - savusaunaporukat <p><u>OLI TOIMINNASSA:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lipinlahden Pelimannit - laulukuoro Lipottaret - laulukuoro Laulavaiset - Marttayhdistys - Maamieseura(2 kpl) - peliporukat / lentopallo, sähly
KYLÄN YRITYKSET	
<ul style="list-style-type: none"> - puusepäneliike P. Okkonen - pienkonekorjaamo Markku Kakkinen - maatilat: 1 lypsy-, 2 lihakarja, 1 kanala, 1 sikala - ratsastuskoulu - Okkosten ponitalli - matkailu- ja majoitusyritykset: S & K Mustonen, Paavolan loma-asunnot - taksi / linja-autot: J. Meriläinen - metsäkoneyritykset: Huovinen, S. Kuittinen, Paavo Ikonen - maansiirtoyritys Markku Nevalainen - maansiirtoyritys Hakkarainen - silkkipaino Jusseri - kampaamo Koivunen 	<ul style="list-style-type: none"> - sahaus Kortelainen - koneiden entisöinti Markku Lipponen - kuormausurakointi Kortelainen - puutavarahöyläämö Paavo Ikonen - kirjanpito-tilitoimisto Raina Jaaranen - ompelija - kuvataiteilija - Uuden ajan kirjakauppa - Ice Island - Kuorma-autoilija Allinmaa - sijaiskoti - tenavaleipomo - hitsaaja Lipponen

OSAAMISET (ammatteja) JA HARRASTAMINEN

- mansikan viljely - lampaiden hoito - kanojen hoito - maaseutumatkailu - työhevostoiminta - vaellusratsastus - rekiajelutukset - hevostalouden restaurointi - hevostalous / ravit - eläinten hoito - koiraharrastus - auton restaurointi - helmikorut - ompelija - vaatesuunnittelu - kuvataide - silkkipaino - nypläys - kudonta ja käsityöt - neulominen - posliinin maalaus - maton kutominen - puutarhan hoito - metsän raivaus - perhot ja vaaput - verkkojen ainoitus - kalastus - metsästys - sienestys - marjastus - käpyjen keruu - riistan hoito - retkeily - veneily - soutaminen - kirkkovenesoutu - kävely, hiihto, uinti, juoksu - jousiammunta	- tanssiminen - soittaminen - karaoke - bänditoiminta - musiikkiesitykset - viinin valmistus - kosmetologi - hieroja - kampaamo - ruuan laitto - leipominen - siivoaminen - lastenhoito - mummona oleminen - vaarina oleminen - pilkkeiden teko ja polttopuut - lumityöt - kodin korjaus - traktorityöt - puusepän työt - metsäkonetyöt - lentäminen - videokuvaus - valokuvaus - valokuvien valmistus - kirjanpito - ATK-osaaminen - hitsaus - nuohous - koneiden korjaus - metallityöt - hitsaustyöt - pajatyöt - rakennussuunnittelu - kirvesmiehet - sahaustoiminta - ”uhkapelit” -

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pielinen ▪ Nurmeksen keskustaa lähellä ▪ sijainti ▪ vesistö, vaarat, metsät ▪ monipuolinen yritystoiminta ▪ osaamista ▪ hyvät harrastusmahdollisuudet ▪ rata – maantie – kulkuyhteydet ▪ nuorisoseurantalo, paljon käytössä ▪ hiljaisuutta, rauhallisuutta ▪ vesiosuuskunta ▪ kaunis luonto ▪ valaistu latu, hiihtoladut keskustaan / pururata ▪ junayhteydet / linja-autoyhteydet ▪ luontopolut / laavu ▪ uimaranta / venesatama ▪ yrityksiä / laajaa ammattiosaamista ▪ monenlaista yhteistä toimintaa ▪ rautatie ▪ garting-autorata, liukkaan kelin rata, monttu, hyvät kulkuväylät ▪ kylän yhteishenki hyvä ▪ vaihteleva maisema ▪ NEO-opisto ▪ majoituspalvelu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vanha tie huonossa kunnossa ▪ ikärakenne, ikääntyvä väestö ▪ soranajo / luonto kärsii ▪ pääliikenneväylä on heikkokuntoinen ▪ jätevesiasiat eivät ole kunnossa ▪ alkutuotanto häviämässä ▪ NEO-opisto ▪ laajakaistaa parannettava ▪ kevyen liikenteen väylä ▪ ei kyläkoulua eikä kauppaa ▪ väestö vähenee
MAHDOLLISUUDET	UHKATEKIJÄT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ luonto ▪ opisto ▪ maatilamatkailun kehittäminen / yleensä matkailu ▪ autiotalojen ja tonttien myynnillä uusia asiakkaita ▪ puhdas luonto, hiljaisuutta ▪ vesiltä virkistystä ▪ venesatamasta pääsee Pieliselle ▪ Nuorisoseurantalo, hyvä paikka kurssien järjestämiseen ▪ NEO-opisto ▪ laskettelukeskus ▪ vesi- / erämatkailu ▪ kalastus ▪ patikkapolkuja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jätevesilaki ▪ ikärakenteesta johtuen vaarana että kylän yhteinen kokoontumispaikka / talo jää ilman käyttöä ja rappeutuu ▪ tontteja ei myynnissä, ei saada asukkaita ▪ jätevesiasian kuntoon laittaminen on liian kallista monelle ▪ NEO-opisto, jos joutuu huonoihin käsiin ▪ vähän tekijöitä ▪ väestö vähenee / ikärakenne

Lipinlahden kehittämisen esteitä ja ongelmia kylällä kaiveltiin oikein todenteolla maaliskuussa. Teemaan johdattelun jälkeen kirjattiin asiat seinäpapereille ja sen jälkeen äänestettiin keskeisimmät kehittämisen esteet. Seuraavalla sivulla on ongelmat ryhmitelty ja pistetty äänestystulosten mukaan järjestykseen.

TEEMA	AIHE	ÄÄNET
asukasluku	väki vähenee	3
	lapsia ei synny	
	nuoret vähenee	
elinkeinot	kylällä vähän työpaikkoja	4
	alkutuotantokin vähenee	1
	englantilainen pubi puuttuu	1
	Pielisen saaristoristeilyt	1
harrastukset	ei ole sisäliikuntatiloja	
	kylän keskeiset pilkkikisat	
	naiset laiskoja jumppaamaan	
	pururata kesällä luvattoman huonossa kunnossa	
	puutetta kerhonvetäjistä	
	tenniskenttä	
	vetäjä puuttuu	
infra	jätevesiongelmia (siirtoviemäri), jätevesiasia kesken	6
	huono laajakaista	3
	tie on kuoppainen	3
	vanhan tien kunnostus	3
	atomisuoja (koko kylän väki)	2
	huono tie	2
	kevyen liikenteen väylät	1
	kylän asutus hajallaan	1
	risteysten valaistus	1
kulttuuri	laulukkuoro puuttuu	
kylätoiminta	ei talkoolaisia	5
	immeiset ei lähe liikkeelle	5

	ei vetäjiä tilaisuuksiin eikä järjestöihin	3
	nuoret ei lähde toimintaan mukaan, seurat ukkoontuu ja akkaantuu	3
	ihmiset laiskoja osallistumaan tapahtumiin	2
	paljon kyläläisiä joilta puuttuu aktiivisuus kylän kehittämiseen	2
	kylätoimikunta ja ns. ei yhteistyötä	1
	uskon puute	1
	vapaaehtoistyöntekijöitä ei ole	1
	kylähulluja puuttuu	
palvelut	NEO-opisto?	5
	talotalkkari	2
	voivatko vanhukset saada kylällä hoitoa?	2
	koulu puuttuu	
ympäristö	radan ja Pyssylammin väli pusikoituu	6
	luontopolkujen huono kunto	3
	näkötorni vaaralle	1
muu	nudistileiri puuttuu	1

Lipinlahdella ideoitiin 23.3.2009. Ideat tuotettiin Tulevaisuuden verstaan kolmannessa kyläillassa. Irrottelu -vaiheessa etsittiin uusia ideoita kylä kehittämiseksi. Jokainen sai sanoa ja kirjata omat ideat. Kun ideoita oli saatu sopiva määrä, äänestettiin ne. Seuraavilla sivuilla on ideat ja niiden saamat äänimäärät teemoiteltuna.

Elinkeinot

tapaamistupa ja pub	7
kirpputoria heinäkuussa ja elokuussa	6
kelluva savusauna Pieliselle (ponttoonin), varustettuna terassilla	5
yrttiteeaineksien ja muiden luonnon antimien jalostaminen, (nokkonen, horsma, voikukka, juolavehnän juuri ym.), Suomen puhtainta aluetta	5
kesäkioski kylälle	4
kiertävä thai-hieroja	3
opistosta metsä- ja puuosaamiskeskus	3
kesällä keskiviikkotanssit, lipun hinta 5-7 €	2
sora- ja hiekkavarojen inventointi, kallion louhinta tunneliksi ja murskeeksi	2
kiertävä kylähieroja	1
käsityöpaja	1
muotimessut, vetäjänä Maiju	1
posetiivari (ajattelijana)	1
Saunavaaran päälle tuulivoimala	1
Tuohukselle hevossaluuna	1
viettelysten saari Pieliselle	1
aikakone	
BB-saari	
hiilimiilu	
karhunpesän kierros	
kylälle siivousrinki	
kylälle yleisnainen tai – mies	
luontokeskus Haikolan pirttiin	
luontomatkailu Pielisen pohjaan sukellusveneellä	
polttopuupörssi	
Pyssyvaaralle laskettelurinne	
Saunavaaralta vajjerimäki Pieliseen	
takorautaseppä	

Infra

Lipinlahdentien oikaisu, asfaltointi ja valaistus 3
Joutenpuron parkkipaikka (kosken hyötykäyttö) 1

Kulttuuri

kyläkirja Lipinlahdesta 3
kylähistoriakeskus Haikolan pirttiin 1
jalkapuu
tervatehtaan entisöinti

Ympäristö

pyssylampi näkyviin, pusikot pois 6
polkuja pelkkään patikointiin 5
kulttuurikylän maisemaluontokartoitukset 2
Pyssylammen rantapusikoiden raivaus 2
Honkajoki taimenjoeksi 1
patikointipolkuja, joita voisi kulkea myös hevosella ratsas-
taen 1
leasing-lampaita + aita
näköalapaikan raivaus
pururata kuntoon talkoilla
riippusilta Pyssyvaaralta Kohtavaaraan

Kylätoiminta

koko kylä mukaan "kylä kelpaa" – hankkeeseen	4
hevoskynökisat	2
kirkkovenesoutu (matkailu)	2
perennojen vaihtopäivä Tuohuksella	2
riihipuinti	2
savusauna uimarannalle!!	2
heinän seivästystalkoot	1
hevosromun talteenkeräys perinnepäivän yhteydessä	1
huuliharppupäivät (Festarit)	1
kylän yhteinen nuotta	1
tanssilava ja aisakeinu, vaikka Lammen rannalle tai Vaaran päälle	1
kylän valittaja (itkijä)	
purnaustalikko, sanakaronkka, tarinankerrontailta, tulevaisuusfoorumi, vapputapahtuma koko perheelle, vetokisat hevosille, vitsien kerrontakilpailut ja yhteisiä retkiä?	

Harrastustoiminta

retkiluistelurata	4
taideleiri Tuohuksella kesäisin, vetäjänä Anssi	3
korttipeli-illat	2
lapsille leiripäiviä	2
pingispöytiä 3-5 kpl ja peli-illat	2
roolipelikeskus (virtuaalitodellisuus)	2
tenniskenttä koulun kentälle	2
verkko- ja lentopallokenttä venerantaan	2
WLAN-ilta nuorille	2
öljyvärimaalauskerho	2
karaoke-ilta	1
keramiikkakurssit koululle	1
kukkien sidontakurssi	1
maastogolf-kisat myös keväthangella	1
moottorilennokkikurssi (+helikopteri)	1
posliinin maalauskerho	1
jalkapallo- ja lentopallokenttä, jääkiekkokaukalo, keramiikkaleiri kesäksi	
kiertävä suutari, kukkien kasvatuskurssi, liitovarjokurssi, perinnerakennuskurssi	
rollaattorin kiihdytyskisat, talvella latu Pyssyvaaralle	

Markkinointi

suuri kauas näkyvä monumentti keskelle kylää (suuri kirves ym. idea) 4
kylän kehuja

Palvelut

kyläkirkko – katumaharjoituksia varten 1
rippituoli ja katolinen pappi tai aneiden vastaanottaja (kerääjä)

Muut

hiihenhoijakka = napakelkka 1
Lipinlahden portti

Kehittämishanke /idea	Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Lipinlahden kyläkirja	rahoitus	kylähistorian kurssi	työryhmä 3-6 henkeä, kyläyhdistys, nuorisoseura, ev.opiston ystävät koollekutsuja: ev.opiston ystävät ry	2009
		laitehankinnat	työryhmä 3-6 henkeä, kyläyhdistys, nuorisoseura, ev.opiston ystävät koollekutsuja: ev.opiston ystävät ry	2009
		avustusten hakeminen kirjaa varten	työryhmä 3-6 henkeä, kyläyhdistys, nuorisoseura, ev.opiston ystävät koollekutsuja: ev.opiston ystävät ry	2010
		Kirjan laatiminen - haastattelut - kuvat - teksti	työryhmä 3-6 henkeä, kyläyhdistys, nuorisoseura, ev.opiston ystävät koollekutsuja: ev.opiston ystävät ry	2010-2012
		kirjan painatus + julkistaminen		2012

Teema: KYLÄTALO

Kehittämishanke /idea	Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Kylätalolle palvelu ja liiketoimintaa - luonnontuotteiden jatkojalostus (yrtit, sienet, marjat ym.) - opastetut marja- ja sieni- ym. retket	Kylätalon laajennus + kalustus	rahoituksen järjestäminen	palkattu työntekijä	3 vuotta

Teema: YMPÄRISTÖ

Kehittämishanke /idea	Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Näköalatornin rakennus / siirto Pyssyvaara	maanomistus	metsänraivaus entisen tornin läheltä metsäkooneella	nuorisoseura	
Lintutorni	Pyöreenlahden kosteikon omistus	lupa maanomistajalta	kyläyhdistys	
Pyssylammin ympäristön raivaus	työvoima	urakoitsija+	pioneerit, kyläläiset	heti
Polustot, Pyssyvaara, Kohtavaara raivaus		talkoot?	talkoolaiset	heti
Joutenpuron pato, parkkipaikka	maanomistajilta lupa			
Kirkkotie Kuokanvaarasta Nurmekseen (polku)				
Sumppulammen niitto		ollut jo ympäristökeskuksen ohjelmassa	kalastuskunta	

Teema: HARRASTUKSET

Kehittämishanke /idea	Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Luistinrata	kuka tekee?	kaupunki jäädyttää		talvi 2009

Teema: KYLÄTOIMINTA & MARKKINOINTI

Kehittämishanke /idea	Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Infotaulu Koulukujan tienharaan (Lipinlahden nähtävyydet ja palvelut)	rahoitus	yrittäjiltä pienehkö korvaus avustusten haku	taulu: Lipinlahden miehet tietojen keruu: kyläyhdistys valmistus: kylän miehet	2009-2010
Mainos / esittelyfilmi Lipinlahdesta kyläsivuille: Ismo Tuormaa, Paavo Ikonen, Terho Okkonen, Jussi Okkonen	rahoitus	kysyttävä hinta kyläyhdistys suunnittelee avuksi sisällön yhteys Lahja Mustoseen		2009-2010

Lipinlahden yhteystiedot:

Lipinlahden kyläyhdistys:

Puheenjohtaja: Lahja Mustonen 040-7277160

Sihteeri

Lipinlahden Nuorisoseura

Puheenjohta

Sihteeri